

Don na północny zachód od Stalingradu przekroczony

Zatopienie 17 statków o pojemności 107.000 TRB.—Gwałtowne walki w górach na obszarze Kaukazu. — Sowieckie lotnictwo straciło w dniu 23-im sierpnia 166 samolotów

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 23 sierpnia, Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na Kaukazie niemieckie i sprzymierzone wojska przełamały silne stanowiska nieprzyjacielskie i zapory na szosach. Przeciwnatarcie wroga odparto. W dn. 21 i 22 sierpnia zatopiono celny transport bomb na Woldze jeden parowiec holowniczy i dwa frachtowce, a na jeszcze jednym parowcu holowniczym i 4 statkach-cysternach wywołano pożary.

Na froncie Donu udaremniono nieprzyjacielskie próby przeprawy się przez rzekę w różnych miejscach.

W rejonie na południowy zachód od Kalugi i pod Rżewem odparto w ciężkich walkach przy skutecznym poparciu lotnictwa ataki wielkich sił nieprzyjacielskiej piechoty i czołgów. Tutaj w dniu wczorajszym zniszczono 161 czołgów, z czego 86 zostały na odcinku jednego korpusu armii.

Na południowy wschód od jeziora Ilmea i pod Leningradem pojeźdźcy nieprzyjacielskie uderzenia zatamano w niemieckim ogniu odpierającym.

Sowieckie lotnictwo straciło w dniu wczorajszym w walkach powietrznych i przy działaniu artylerii przeciwlotniczej 122 samoloty, trzy zaś dalsze zniszczono na ziemi. Nie powróciły 4 samoloty własne.

W Egipcie w noc na 22 i 23 sierpnia niemieckie samoloty bojowe skutecznie zbombardowały kilka brytyjskich lotnisk na południe od Aleksandrii. Niemieckie myśliwce zestrzeliły wczoraj 4 brytyjskie samoloty bez strat własnych.

Podczas dziennych i nocnych ataków na kilka zakładów zbrojeniowych i obiektów ruchu komunikacyjnego w południowej i wschodniej Anglii zauważono silne wybuchy i pożary. Na południowym wybrzeżu zatopiono celnymi bombami 7 brytyjskich łodzi desantowych.

Podczas dziennych nalołów na okupowany obszar zachodni ze-

strzela artyleria przeciwlotnicza i myśliwce 4 samoloty brytyjskie.

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 24 sierpnia, Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

W okolicy Kaukazu ataki niemieckich i sprzymierzonych wojsk postępują naprzód w gwałtownych walkach w górach.

Na północny zachód od Stalingradu niemieckie dywizje piechoty i szybkie oddziały wybitnie wspierane przez lotnictwo sforsowały przebieg przez Don i w uderzeniu na wschód przełamały silnie rozbudowane nieprzyjacielskie stanowiska obronne. Na pozostałym froncie Donu lokalne ataki nieprzyjaciela zatamano się wskutek oporu wojsk włoskich. Obiekty kolejowe oraz ruch transportowy na obszarze zaplecza nieprzyjaciela oraz ruch statków na Woldze były skutecznie zwalczane przez lotnictwo.

Na południowy zachód od Kalugi, na północny zachód od Medyn-

i pod Rżewem odparto ataki nieprzyjaciela lub rozbiło je w ścisłej współpracy z lotnictwem jeszcze w stanowiskach wypadowych.

Na południowy wschód od jeziora Ilmea i pod Leningradem osiągnięto miejscowe zdobycze terenowe i odparto przeciwnatarcia nieprzyjaciela.

Na froncie Oceanu Lodowego samoloty nurkujące atakowały obóz wojskowy na półwyspie Rybackim.

Lotnictwo sowieckie straciło wczoraj w walkach powietrznych 157 samolotów, 9 dalszych zestrzeliła artyleria przeciwlotnicza, lub zniszczono na ziemi. Ośmiem własnych samolotów zaginęło.

Na zachodzie baterie dział dalekonośnych ostrzeliwały wojskowe obiekty w rejonie Dover.

Podczas dziennych lotów niepokojących kilka samolotów brytyjskich zrzucało bomby kruszące na obszar wybrzeża północno-zachodnich Niemiec.

Lekkie niemieckie samoloty bo-

jowe w ciągu dnia wczorajszego podczas ataków w niskim locie wyrzuciły wielkie zniszczenia w ważnych obiektach wojskowych na południowo-wschodnim wybrzeżu Anglii.

Ubiegłej nocy niemieckie samoloty bojowe obrzuciły bombami zapalającymi i kruszącymi pewne miasto brytyjskiego przemysłu zbrojeniowego na wyspach Midlands oraz ważne obiekty wojskowe we wschodniej Anglii. Powstały liczne pożary i wybuchy.

Niemieckie łodzie podwodne zatopiły we wschodniej i zachodniej części Atlantyku oraz na Morzu Karijskim 17 statków o pojemności 107.000 TRB i dwa żaglowce transportowe. Z 14,0 zniszczono 11 statków o pojemności 64.000 TRB, płynących w karawanach. Dwa dalsze statki storpedowano. Z powodu rozpoczętej obrony nie można było stwierdzić ich zatonięcia.

Przed „ważnymi konferencjami” w Londynie

SZTOKHOLM, Londyński korespondent „Svenska Dagbladet” spodziewa się szeregu „ważnych konferencji” w Londynie skoro powróci Churchill. Za przytywkę do tego uważają przybycie feldmarszałka Johna Dill’a. Również szef produkcji amerykańskiej Donald Nelson ma wybrać się w najbliższym czasie na swoją zapowiadaną już wizytę, lecz ma się to stać dopiero wówczas, gdy Harriman złoży

sprawozdanie ze swoich pertraktacji w Moskwie. Jednym z najważniejszych tematów tych konferencji ma być nasilenie dostaw materiałów wojennych do Związku Sowieckiego. „Sunday Times” pisze w każdym razie, że omawiane będą również „plany militarne”. Churchill będzie zatem omawiał wszystkie te zagadnienia, które zlecił mu Stalin w Moskwie.

Bombardowanie portów Australii Południowej

TOKIO, (DNB). Ustawiczne ataki japońskie z powietrza, skierowane na wybrzeże północno-australijskie są prowadzone nadal z pomysłowym skutkiem. Oprócz portu Moresby, ponownie bombardowano Townsville, Wyndham, Port Darwin i Broome. Pomimo silnego ognia obrony przeciwlotniczej, udało się eskadrom samolotów japońskich obecnie również spowodować wielkie zniszczenia w urządzeniach portowych oraz w ważnych obiektach wojskowych miast atakowanych. I tak w porcie Broome zatopiono bombami cztery transportowce, a dwa inne zapalono. W Porcie Darwina spłonął magazyn zapasów. Również wielkie szkody wyrządzone w barakach wojennych przy Porcie Darwina. Pewna australijska bateria artylerii przeciwlotniczej zmuszona była zamknąć

wskutek trafienia w nią bombami. Tylko trzy samoloty nie wróciły do swych baz.

Gazeta japońska o bezradziejmym położeniu Australii

TOKIO, „Tschugai Schogio Schimpo” pisze w sobotnim artykule wstępnym, że Australię spotkał sam los, co Filipiny i Indie Holenderskie. Rozwój wypadków po poniesieniu przez Amerykanów i Anglików niszczącej porażki w bitwie morskiej koło wysp Salomona nie może być inny. Australia nie ma dostatecznej siły militarnej by się mogła sama obronić, a pomoc angielsko-amerykańska została odcięta przez opanowanie wód wokół Australii przez marynarkę japońską.

Brazylia u rydwanu wojennego Roosevelta

Wypowiedzenie wojny mocarstwom Osi

BERLIN, Pod naciskiem Ameryki Południowej Brazylia zerwała już w styczniu roku bieżącego stosunki dyplomatyczne z mocarstwami Osi. Idąc po linii ponownego przymusu ze strony Ameryki Południowej, obecnie rząd brazylijski wypowiedział formalnie wojnę Niemcom i Italii. Brazylia dotychczas tak bez zastrzeżeń oddawała się do rozporządzenia dowództwa wojennemu, że formalne przystąpienie jej do wojny nie ma znaczenia.

Wypowiedzenie wojny przez Brazylię nie mogło wyrzucić żadnego wrażenia ani w Berlinie, ani w Rzymie. Nie ma ono też żadnego wpływu na przebieg wojny, z wyjątkiem chyba tego, że Stany Zjednoczone mogą zupełnie i bez żadnych roszczeń swe panowanie na Brazylię, Droga, po której od dłuższego czasu kroczono w Rio de Janeiro, była wyłącznie wykutą przez decyzję Waszyngtonu, który w co raz to większym stopniu usiłował wprzód również i Brazylię do wojującego wojska Roosevelta.

Jeżeli uważać za powód do wypowiedzenia wojny te zupełnie niewyjaśnione zatopienia handlowych statków brazylijskich, to ta okoliczność była dla Roosevelta, jako podszczęwacza, tylko pretekstem do zupełnego opanowania przez Stany Zjednoczone suwerenności i samodzielnego Brazylii.

Narodu brazylijskiego nie pytano o zdanie ani przy wypowiedzianiu tej

wojny, ani też przy prowadzeniu poprzedniej wrogiej akcji. Brazylijski minister spraw zagranicznych Arranha, utrzymywany przez rząd waszyngtoński, wtrącił swój naród w tę awanturę za pomocą groźb i brutalnego przymusu, a posłuszny Rooseveltowi rząd w Rio przyłączył się niezwłocznie do tej niebezpiecznej gry.

Pomędzy mocarstwami Osi a Brazylią nigdy nie istniała sprzeczność interesów, wprost przeciwnie, był czas przyjaznej wymiany gospodarczej, którą Niemcy i Włochy spodziewali się utrzymać i na dalszą metę. Gospodarka Brazylii walczy dzisiaj ze zjawiskiem kryzysów i trudnościami zbytu, które przypisać wyłącznie należy zupełnie błędnej polityce gospodarczej, zależnej od Stanów Zjednoczonych. Pomimo groźb i kar naród brazylijski z trudnością może zapomnieć o tym, ile uczyniły szczególnie Włochy, a również i Niemcy dla podniesienia gospodarki i tym samym rozwoju kraju.

Polityka pożyczek Stanów Zjednoczonych zwiniała Brazylię od istniejącej wymiany gospodarczej i wciągnęła kraj w sferę interesów Wallstreet. To, co zbudowały całe pokolenia dla dobrobytu, nieopatrzny rząd składa w ofierze, zrzuca się wolność i samodzielną w celu pójścia za rydwanem wojennym Roosevelta i narażania Brazylii na dzielenie z nim losów.

Imperializm w Waszyngtonie nigdy nie ukrywał celów swej polityki amerykańskiej. Brazylia ze swoimi 8 i pół milionami kilometrów kwadratowych przewyższająca wielkość samych Stanów Zjednoczonych, ma być zupełnie włączona w granice ich posiadłości. W Waszyngtonie spodziewają się, że wojna pomoże Rooseveltowi do szybkiego osiągnięcia tego celu.

Inicjatywa należy do Niemców

AMSTERDAM, (DNB). Angielski rzeczoznawca wojskowy, Lewis Hastings, oświadczył wczoraj przez radio londyńskie, że Niemcy posiadają pierwszeństwo na polu inicjatywy militarnej. „Na ogół — powiedział Hastings — są to jeszcze Niemcy, które znajdują się w ofensywie i zadają najboleśniejsze ciosy. Dalecy jeszcze jesteśmy od tego, by narzucić swoją wolę nieprzyjacielowi, tak jak on nam ją narzucał w ciągu ubiegłych trzech lat. Przeciwnik posiada jeszcze przywilej ceną traktatowej koncentracji swoich wojsk, i może nim dysponować po peryferiach. Jego przywilej wewnętrznej linii jest po większej części przyczyną godnego pożalowania rozszepienia naszych sił zbrojnych”.

Wielki mufti przemawia do Hindusów

RZYM, Wielki mufti Jerozolimy przesłał w sobotę przez stację radiową Barę wezwanie do Hindusów, powołując, jak donosi agencja Mondara, mahometan i Hindusów do zjednoczenia swych sił w celu wyrzucenia z Indii ciemnoczłowieczych brytyjskich i ponownego wywalczenia zupełnej swej niezawisłości. W swych wywodach zwracał się wielki mufti szczególnie do mahometan i oświadczył, że również i hinduscy

mahometanie wiedzieli, że Anglia była zawsze największym wrogiem islamu. Obecność Anglii w Indiach jest ciężkim losem nie tylko samych Indii, lecz również i mieszkańców wszystkich krajów muzułmańskich. Żaden mahometan nie powinien pomagać Anglii, ani w Indiach, ani gdziekolwiek indziej, gdyż w przeciwnym razie pomaga do ucisku krajów mahometanów i arabskich.

Na Morzu Śródziemnym zawsze czujni

RZYM, „Giornale d'Italia” zaznacza, że mimo katastrofy pod Dieppe nie można sądzić, iż Churchill i jego generałowie całkowicie zamierzają myśleć o powtórzeniu podobnego, lepiej przygotowanego przedsięwzięcia. Z faktem tym trzeba się liczyć z całym spokojem. Chwila jest zbyt bardzo niebezpieczna, by nie skłaniała państw anglo-amerykańskich, przede wszystkim Anglii do kroków rozpaczliwych, w czasie których rzuca one w kość całe swoje doświadczenia. W takich okolicznościach zagadnienie Morza Śródziemnego należy wciąż uważać za jedno z centralnych zagadnień wojny światowej. Podkreśliły to właśnie w ostatnich dniach angielskie i północno-amerykańskie gazety pisząc, że Anglicy i Amerykanie winni śledzić wszystkie rozporządzenia sił morskich, lotniczych i lądowych na Morze Śródziemne, ażeby zniweczyć wytworzoną tutaj przez mocarstwa Osi sytuację i złać opór i silę ofensywną Włoch. Mocarstwa Osi nie zamknęły jednak oczu przed rzeczywistością, i wciąż, lecz stale czuwają i każdej chwili gotowe są do walki — tak

kończy swój artykuł „Giornale d'Italia”.

RZYM, (DNB). W związku z walkami na froncie egipskim oświadcza powołane do tego sfery wojskowe włoskie, że działalność wojowniczą stała się więcej intensywną i że wypadki przeciwnika za każdym razem zostały odparte; natomiast własne oddziały szturmowe przeprowadzają stale jeńców, wśród nich siostrzeńca nowego dowódcy 8 armii, generała Alexandra. Duże znaczenie, jakie przeciwnik przywiązuje do stanowisk pod El Al-

mejn wynika z wielkich, oczyszczających dotychczas przez pionierów mocarstw Osi pól minowych i zapór przeciwczołgowych. Podkreślając ciężkie straty, którym lotnictwo brytyjskie zmuszone jest opłacać swoje ataki na zaplecze wojsk Osi, zaznacza się, że rozbiście wielkiego brytyjskiego konwoju na Morzu Śródziemnym udowodniło, iż brytyjskie przodownictwo na morzu na zawsze już minęło, na odwrót własne posiłki wysyłane są do Libii w co raz bardziej wzrastającym tempie.

Jak Anglicy stają się znienawidzeni w Egipcie

Zgłaszają oni co raz to nowe pretensje

SOFIA, (DNB). W egipskich sferach wojskowych panuje niezadowolenie z powodu wzrastających pretensji armii brytyjskiej w Egipcie. Obecnie domagają się Anglicy, jak wynika z nadesłanych do Sofii komunikatów, by sami zamiast armii egipskiej spełniali kontrolę w kraju. W miastach ewakuowano wiele egipskich koszar, poczem za-

jęły je wojska amerykańskie. Część wojsk egipskich została ulokowana w wewnętrznych połaciach kraju, dla innych oddziałów szuka się jeszcze kwatery. Poza tym Amerykanie zarekwirowali w Kairze i w Aleksandrii większą liczbę domów, zamieniając je na biura i na szpitale.

Chciałby, lecz nie może

AMSTERDAM, (DNB). Londyński komunikat radiowy omówił w piętek wieczorem oświadczenie prezydenta Roosevelta, złożone w Waszyngtonie, że wysłałby on chętnie „milion” żołnierzy do Australii, nie ma jednak możliwości przetransportowania ich. To oświadczenie Roosevelta, — głosi komunikat kanadyjski — podkreśla powagę sytuacji na Morzu, którą trzeba uważać za główny front aliantów. Kilku komentatorów wyraża pogląd, że wojna morską doszła do tego samego stadium, co w wojnie poprzedniej, kiedy to Jellicoe oświadczył: „Oni wygrają wojnę, jeśli nie potrafimy przeszkodzić topieniu okretów, i to szybko”. Podana przez departament amerykańskiej marynarki liczba ponad 400 zatopionych okrętów w czasie od stycznia do sierpnia nie daje kompletnego obrazu położenia, ponieważ liczba ta nie obejmuje ani strat poniesionych na trasie konwojów do Związku Sowieckiego, ani okrętów uszkodzonych.

DIEPPE — NOWA DUNKIERKA

Poteżne niemieckie odparcie

BERLIN. W Berlinie znajduje się kompletny przegląd nieprzyjacielskich zamiarów dokonania próby inwazji w okolicy Dieppe. Następujące wyraźne dowody potwierdzają pogląd, że pod Dieppe chodzą o przedsięwzięcie inwazyjne brytyjsko-amerykańskie, przygotowywane od dłuższego czasu:

1) Dla dokonania tego dzieła była przeznaczona cała armia ze strony dowództwa brytyjskiego i Stanów Zjednoczonych, mająca dokonać inwazji w trzech falach. Pierwsza fala składała się z dywizji Kanadyjczyków i Amerykanów uzbrojona we wszelką broń specjalną. Należała do niej silna formacja czołgów. Zadaniem tej fali było utworzenie przyczółka mostowego w pewnym określonym miejscu, zaatakowanie nagle atakiem czołgów znajdującej się w pobliżu bazy samolotów niemieckich, i zabezpieczenie tym sytuacji w celu utworzenia pierwszej odskoczni dla własnej broni powietrznej. Podczas posuwania się tej pierwszej fali miała lądować druga fala na odcinek wybrzeża, brzoń i zabezpieczony przez pierwszą dywizję inwazyjną. Siły te znajdowały się na sześciu transportowcach i trzech statkach handlowych, przeznaczone były dla wzmocnienia i rozszerzenia przyczółka mostowego, oraz utworzenia niezbędnej przestrzeni dla następnej rezerwy operacyjnej, oczekującej na dwudziestu sześciu statkach transportowych. Ilość tych sił wynosiła około trzech dywizji.

2) Wprowadzenie w akcję znacznych sił zbrojnych morskich i powietrznych.

3) Użycie do niewoli oficerów

znaleziono rozkazy, pozatym ze zdobytym materiału map sztabowych wynika, że obejmuje on nie tylko zdjęcia fotograficzne okolic Dieppe, lecz również obejmuje całkowity obszar wybrzeża Francji Północnej włącznie z Paryżem.

W sztabie głównym wielkoniemieckim potrafią głowami nad dyktantyzmem, który podtykował plan i wykonanie tej akcji nieprzyjacielskiej. Już po upływie godziny od początku akcji przeciwnika było widoczne, że jest ona bezwarunkowo skazana na niepowodzenie. Przeciwnik również miał taki sam pogląd, gdyż już po siódmej godzinie statki brytyjskie przypłynęły tuż do odcinka inwazji, gwałtownie strzelając dookoła siebie, w celu umożliwienia przyjęcia na pokład i uratowania przynajmniej resztek pierwszej dywizji inwazyjnej. Ze względu na silny ogień niemieckich baterii nadbrzeżnych, manewr ten im się nie udał. Z ciężkimi stratami musiały się te statki wyrzec swego załogi. O godzinie 13 Kanadyjczycy złożyli broń.

Najbardziej godną uwagi jest okoliczność, że sama już straż niemiecka przybrzeżna odparła nieprzyjacielską dywizję napastniczą bez jakichkolwiek wysiłków. Niemiecka armia wybrzeża stacjonowała w tej okolicy dla obrony, wprawdzie została zaalarmowana — ale tylko na jedną godzinę od 6 do 7. Nie potrzebowała ona przyłączyć się do walki, gdyż straż nadbrzeżna wykazała przewagę swej współczesnej broni automatycznej, bardziej niż to można było przypuszczać na zasadzie doświadczeń, zdobytych przy wykonywaniu manewrów.

P. K. Droga z Dieppe w głąb kraju ciągnie długa kolumna Kanadyjczyków i Anglików. Próba wyładowania i zajęcia Dieppe przez Anglików została odparta. Okrągiło 1500 żołnierzy i oficerów dostało się do niewoli. Są to wielkie postacie, które okryte pyłem i zmęczone walką idą tą gorzką drogą.

Wczesnym rankiem usłyszały posterunki przy bunkrach pod Dieppe walkę od strony morza. Około godziny 6 wynurzyły się w mgły przed portem cienie: angielskie ścigacze, łodzie szturmowe i łodzie do lądowania. Natychmiast rozpoczęto ogień odpierający. Pod osłoną sztucznej mgły zdołali Anglikowie wysadzić czołgi i piechotę. Od morza ostrzeliwała artyleria z angielskich okrętów miasto i port. Bombowce krążyły nad miastem i zrzucały swój ciężar. Falami nadlatywały myśliwce.

Jest to godzina, na którą czekali żołnierze niemieccy. A broń ich mimo długiego oczekiwania jest dobrze przygotowana. Artyleria przeciwczołgowa, przeciwlotnicza i artyleria polowa otwierają ogień na lądujące łodzie.

Na wzgórzu północnym znajduje się dółka przeciwpancerne i ma przed sobą wybrzeże w całej jego szerokości. Z przodu zasłania nieprzyjacielski widok blok domów. Wysadzone na ląd czołgi angielskie nie mogą się dostać do miasta. Wszędzie mury pancerne zamykają im drogę. Bezpłanowo jeżdżą one po wybrzeżu tam i z powrotem, wy-

suwają się z poza bloku domów, oddają strzał i znikają. Żołnierze przy dziale przeciwpancernym czują. Mimo eksplodujących pocisków artylerii, mimo bomb i broni pokładowej przeciwnika niszczą oni kilku pociskami cztery czołgi w zasięgu ich działalności. Wszystkie wysadzone na ląd czołgi spotykają ten sam los.

W kilku miejscach w samym Dieppe, na wschód i na zachód od miasta próbuje nieprzyjaciół wyładować dużymi siłami. W dwóch miejscach udaje się stanąć na lądzie jego piechocie i czołgom. Oddziały niemieckie ruszają do kontrataku.

Sprowadza się posiłki, artylerię przeciwpancerną i przeciwlotniczą. Lecz zanim użyto jej w walce, przeciwnik został już pobity.

Zaczęta i uporczywa była walka. Nieprzyjaciół zastakował pewną baterię. W końcu z działo strzelać już nie było można. Mimo przewagi i gwałtownego nacisku kanonierzy nie ustąpił. W zaciętej walce wręcz bronili oni swego stanowiska, dopóki nie nadeszła odsiecz. Starzy, wypróbowani w walkach żołnierze ponownie okazali swą moc a nowe uzupełnienie z kraju przeżyło godzinę i więcej swą próbę ognia.

Jedynie pod osłoną mgły udało

się przeciwnikowi wyładować na kontynencie. Dobrze przygotowane środki obronne, siła nowego wału zachodniego nad Kanalem i nienagannie męstwo niemieckich żołnierzy złamały szybko tę jak zamięć przyszłe próby tego rodzaju. Kiedy z Dieppe odjeżdżamy w głąb kraju siedzą żołnierze na wybrzeżu. Nad jechają kuchnie polowe i spożywają się spóźniony obiad. Na polach są wieśniacy francuscy przy pracy. Zamierzają jeszcze dobry kawał pracy odrobić do wieczora.

Korespondent wojenny Dr. M. Schrecklinger.

Najbardziej krwawa scena od czasu Dunkierki

Sprawozdanie ze szpitala polowego na południowym wybrzeżu Anglii

BERNO. „Była to najbardziej krwawa scena poza frontem, jaką przeżył od czasów Dunkierki” — donosi korespondent „United Press” z miejscowości na południowym wybrzeżu Anglii, gdzie urządzono wielki szpital polowy. W tym pozostałym pod wrażeniem scen z pod Dunkierki sprawozdaniu nocnego świadka pisze się dosłownie: „W nocy na czwartek, około północy, nadeszły długie pociągi do tego szpitala polowego ze smutecznie zmęczonymi żołnierzami, którzy brali udział w wyprawie na Dieppe i odnieśli tam rany. Przeważnie byli tu ranni w ręce, nogi i w twarz. Wielu

żołnierzy dostało też wstrząsu nerwowego wskutek wybuchów. W milczeniu podchodzili ludzie kulejąc, wtem w zupełnie podarłych momentach, w milczeniu zasłonił się, gdy lekce wojskowi zakładali im bandaż oraz tu i ówdzie wstrzykiwali morfinę. Niektórych rannych trzeba było wpleść odciec”. Barki motorowe i inne statki były — jak donosi United Press z Londynu — przez całą noc zajęte przewożeniem na ląd rannych. Z tego opisu wynika dość wyraźnie, jak wielkie były krwawe straty, poniesione przez inwazyjną wojska Churchilla.

Wszystkie angielskie i amerykańskie opisy szczegółowe świadczą dalej o tym, że chodziło tutaj o przedsięwzięcie przygotowane przy pomocy bardzo dużych środków, i

isk „Exchange Telegraph” zwraca jeszcze raz uwagę na użycie najcięższego uzbrojenia, między innymi do akcji przystąpiły nowe czołgi przystosowane do lądowania, przy czym czołgi wysadzano przy pomocy specjalnego sprzętu do wysadzania na ląd czołgów. Samoloty wszystkich dowództw operacyjnych lotnictwa — donosi dalej angielska agencja — wspomagały lądowanie.

W związku ze staraniami Anglików uratowania honoru przez wywołanie oświadczenia, że podczas tego przedsięwzięcia zebrano cenne doświadczenia, pisał „Neue Zürcher Zeitung”: „Zebrane obecnie doświadczenia, na które w Londynie specjalny kład nacisk, wychodzą na dobre obydwu stronom”.

COŚ NIECOŚ Z HISTORII DIEPPE

Siedmiokrotnie było napadane przez Brytyjczyków

BERLIN. Dieppe — idylliczne kąpielisko w francuskiego wybrzeża kanału, było nie poraz pierwszy obiektem angielskiej inwazji. Położone przy ujściu rzeczki Arques, była to miejscowość znana już za czasów Rzymian i Normanów, jako najlepszy port naturalny całego francuskiego wybrzeża Kanalu.

Lecz nie tylko Rzymianie i Normanowie, którzy nadali miastu jego teraźniejszą nazwę, oznaczając tym co „głęboki powiew”, również i Francuzi rozumieć dogodnie położenie Dieppe. Już w roku 1188 zaatakowali Anglikowie Dieppe, zbudowali tam fortecę, lecz nie mogli jej zbyt długo utrzymać. Miasto stopniowo wzrosło i stało się jednym z ważniejszych portów Francji. Podczas gdy najlepszy marynarze i naj-

waleczniejsi ludzie z Dieppe szukali w dalekich krajach nowej przestrzeni życiowej i miasto było bezbronne, ponownie napadł je Anglik w r. 1339, zrabowali bogate miasto, lecz w tym samym roku wrócili znowu na swoje wyspy.

Podczas wojny stoletniej trafiło Dieppe poraz trzeci pod panowanie angielskie. Trwało ono 6 lat i po wypędzeniu Anglików przez Francuzów zjawili się oni znowu w Normandii i otoczyli fortecę. Tylko przybycie w czasie armii francuskiej pod dowództwem Delfina, późniejszego króla Ludwika XI, uratowało Dieppe od obrabowania przez Anglików. W roku 1562 i pół stulecie później Dieppe szczęśliwym czasem pokoju. Miasto stawało się coraz potężniejsze i bogatsze. Port

Dieppe wysyłał swe statki do Islandii i Ameryki Północnej, do Afryki Zachodniej i do Azji Południowej. W roku 1690 podczas jednej z tych wielu wojen, jakie prowadziła Francja z Anglią, zjawiała się flota angielska u Dieppe. Lecz marynarka francuska została w porę zaalarmowana, zjawili się ze swymi fregatami admirał Tourville i pobili Anglików „świeżym bitem”.

W cztery lata później, gdy flota francuska była zajęta gdzieś indziej, zjawili się znowu angielskie siły morskie u portu Dieppe. Lecz tym razem brakowało admirała Tourville. W ciągu trzech dni i trzech nocy trzymała się flota angielska przed Dieppe i ostrzeliwała bezbronne miasto. Zostały z niego tylko gruz. Wówczas odplynęli Anglikowie do

siebie w poczuciu szczęśliwie dokonanego dzieła. Chodziło im tylko o to, aby zniszczyć bogate miasto. Jeden z najważniejszych portów handlowych Francji i niebezpiecznego współzawodnika w handlu morskim. I rzeczywiście to się im najzupełniej udało, gdyż Francuzi postanowili już nie odbudowywać Dieppe, a zamienić go w rozpadniętą miasteczko Le Havre i Cherbourg, jak również Nantes i Bordeaux jako porty, które łatwiej było bronić od napadów angielskich. Dieppe utraciło prawie zupełnie wszelkie znaczenie. W ostatnich stuleciach było ono portem wyłącznie dla komunikacji między brzegami i dla przewozu do Anglii.

Brytyjska agitacja wokół Dieppe

Lekcja poglądowa dla Stalina i społeczeństwa angielskiego

SZTOKHOLM. Londyńska kwatera główna dla „operacji kombinowanych” ogłasza długi komunikat, który zawiera wiele słów, lecz między wierszami zmuszony jest przeczyć do przyznania się do niepowodzenia próby wyładowania pod Dieppe.

Celem przedsięwzięcia było, tak głosi komunikat, wybadanie przez ofensywę większych, aniżeli dotychczas rozmiarów obronę odnośnego odcinka wybrzeża. Dalej powiada się, że w ogniu niemieckiej obrony wysłano głównie Kanadyjczyków. Wysadzone na ląd czołgi zostały „zgodnie z rozkazem rozbite i zniszczone” zanim „nasze wojska wsiadły znowu na okręty”. Następnie stwierdza się, że „nasze straty na morzu ograniczyły się do znacznej liczby łodzi do lądowania” czego przy operacjach tego rodzaju należało się spodziewać. Równocześnie potwierdza się stratę kontrtorpedowca „Berkley”, który tak ciężko został uszkodzony, że „nasze własne wojska zmuszone były go zatopić”.

O „planowym odwrocie” komunikat mówi: „Nasze wojska opuściły wybrzeże francuskie nie wcześniej niż było rzeczą wiadomą, że każdy żołnierz, o ile to było możliwe, znalazł się na pokładzie”. Gwałtowne

walki, mówi się w końcu, doprowadziły „po naszej stronie do strat, które są wprawdzie wysokie, lecz w stosunku do tego rodzaju przedsięwzięcia nie są niewspółmierne”.

Z kolei agitacja brytyjska wchodzi na koturny by świata i wszystkim narodom krajów sprzymierzonych wyjaśnić, że awantura pod Dieppe była wielkim sukcesem, chociaż z wolna przyznaje, że ten pozorny sukces ciężko został okupiony. Najnowszą sztuczkę stanowi twierdzenie, że Lord Mountbatten przygotował tę na szeroką skalę zakrojoną próbę lądowania już od tygodni i od miesięcy aż do ostatnich szczegółów. Nie może tutaj zatem wcale być mowy o skutku konferencji Churchilla ze Stalinem. Jest to jedno oblicze angielskiej agitacji. Drugie jednak, które nie ma jeszcze odwagi ukazać się swobodnie i otwarcie, wygląda zupełnie inaczej. Pozostawiono londyńskiej gazecie „Times” naszkicowanie pierwszych rysów tego nowego oblicza agitacji. Podczas gdy cała prasa londyńska zgodnie z poleceniem w najdłuższych formach opisywała wszelkie sukcesy koło Dieppe, „Times” zachował wielką wstrzemięliwość a między wierszami można było wyraźnie wyczytać, że gazeta

widocznie na rozkaz z góry stara się coś powiedzieć, czego jednak jeszcze zbyt wyraźnie nie można napisać. Gazeta „Times” przedstawiała awanturę pod Dieppe jako „wyraz ogólnej polityki Anglii i aliantów”. Jeszcze bardziej znamienne brzmi twierdzenie „Times’a” że ta katastrofa pod Dieppe stanowi, jak pisze gazeta, symbol i eksperyment.

To znamienne oświadczenie „Times’a” wywołało ze strony sztokholmskiej gazety „Aftonbladet” następujące słowa: „Widocznie chciano przez tę imprezę pod Dieppe dać nie tylko Stalinowi lecz także i angielskiemu społeczeństwu lekcję poglądową”. Poza tem gazeta szwedzka żartuje sobie w ironicznych zwrotach z angielskiego twierdzenia, że pod Dieppe chciano wypróbować obronę niemiecką, stwierdzając, że teraz już w Anglii będą wiedzieć, że jest ona doskonała. Wynurzeniem „Times’a” trzeba jednak poświęcić uwagę, ponieważ są one zwiastunem nowego kierunku, jaki rozpocznie agitacja angielska w stosunku do sprzymierzonej Rosji Sowieckiej. Dostarczono teraz ostatecznie próbę na przykładzie, i Churchill może oświadczyć swojemu towarzyszywi Stalinowi: „Nie daje się nic zrobić. Przy tej mobilizacji dobrej części

naszych wojsk ojezystych zbliżmy sobie nos aż do krwi”. Coś w tym rodzaju nazywa się wówczas polityką realną, która w Anglii, jeśli chodzi o przyjaźń, od dawna już stała się tradycją.

Zniszczenie sowieckiej brygady szturmowej

złożonej z mężczyzn i kobiet

Walka nad zatoką Fińską

HELSINKI, (DNB). Na froncie wschodnim toczyła się w ostatnich tygodniach szczególna wojna na zachód od frontu. Przed miesiącem rzucił nieprzyjaciół brygadę szturmową złożoną z około 700 mężczyzn i 50 kobiet, która była specjalnie wyszkolona i uzbrojona do spełnienia swego zadania. Do zniszczenia tego oddziału należało między innymi podpalenie ważnych centrów mieszkalnych, niszczenie określonych urzędów wyższych dowództw i przerwanie w kilku punktach ważnej linii kolejowej.

Brygada szturmowa została jed-

nak przy przekraczaniu fińskich linii ubezpieczeń dostrzeżona przez oddziały patrolowe, które zaczęły śledzić jej ruchy. Skoro nieprzyjaciół dotarli na wielki niezamieszkały teren na zachód od linii frontu powstrzymano dalsze jego posuwanie się i rozpoczęto przeciwko niemu nieprzerwanie aż do ostatnich dni operacje. Brygada została zmuszona do zaniechania swoich zadań, zanim jeszcze dostała się w pobliże swojego celu i musiała się zdecydować do powrotu na swoją stronę, nie wyrządzając najmniejszej szkody.

Na bezdrożnym pustkowiu, często wśród kilkunastu silnej nlewy, przy bardzo trudnych warunkach zaopatrzenia, pokonywując największe przeszkody i zawzięcie stając się walki zniszczyły powoli prawie całkowicie fińskie oddziały wyładowcze tę nieprzyjacielską brygadę szturmową. Zaledwie tylko 100 żołnierzy z tego doborowego oddziału nieprzyjacielskiego uratowało się w rozproszonych małych grupach przechodząc z powrotem własne linie.

Chcesz mieć światło elektryczne — oszczędzaj je!

Podziękowanie.

Dr. J. Janowiczowi za pomyślnie dokonanie ciężkiej operacji i wyleczenie, jak również Dr.owi P. Bogdanowiczowi i innym lekarzom i siostrze Szpitala Kolejowego oraz sanitariuszkom za troskliwą i serdeczną opiekę, tą drogą składam najserdeczniejsze podziękowanie

Stundzis Witold.

Podziękowanie

Serdeczne podziękowanie Kierownictwu i współpracownikom piekarni Nr. 3 za udzieloną pomoc w czasie choroby składa

Tarska.

Kłopoty Stalina

Jak przedstawia się w Związku Sowieckim sprawa żywności i zaopatrzenia w żywność? Niemiecka ofensywa objęła obecnie ostatnie peryferie żywnościowego ukraińskiego, Moskwa twierdzi, że przetrwała swoją gospodarkę roku na Wschód, na tereny altajskie, do Kazachstanu i Azji centralnej. Jednocześnie się ełszy, że uprawa nowych obszarów sprawa trudniejsza. Traktory zostały w dużej mierze zarekwirowane przez armię. A przede wszystkim poszli na front z formacjami broni pancernych, traktorów i mechanicy stacy motorowa - traktorowych. Traktor i czołg to bliźnięta pięcioletnie. Na traktory posadzono więc młodych studentów, którzy, nie umiejąc się nim obchodzić i reperować ich, spowodowali straty i nie dające się nadrobić opóźnienia. Na nowych obszarach brak stacji motorowej - traktorowych, traktory odjechały na reperację do pierwszej lepszej fabryki, jaka jest pod ręką. Stemplikowany aparat zamachowania (to sprężarka farmowej wszędzie zawodzi). Dlatego też doszedł do głosu hasło: "Altajski pling, znajdujący się gdzieś pod asfaltu, powoli odwalną pozycję chijską pojedynczą skibę na polu, w czym Anglii widzą wiele obiecujących dowód powrotu bolszewizmu do indywidualnej gospodarki na tyłach sowieckiej armii. Ale, uczelnie rzecz biorąc, orka plugiem - z konieczności - nie ma nic wspólnego z pługiem na świat. Koni brakuje, albowiem chłopie je przetrzało pozaryski, gdy podczas trzeciej pięcioletki zabrano im z obór bydło, pozostawiając tylko po jednej krowie.

W Londynie zajął sobie sprawę, że ludność w Związku Sowieckim głoduje i będzie głodowała, oraz że Stalin nie należy do ludzi, którzy by się dali wzruszyć głodowaniem

mas. Zmniejszone zbiory są przeznaczone przede wszystkim dla frontu, a następnie dla zakładów zbrojeniowych. O ludności cywilnej i kolechożach się nie myśli. Zapasy i środki transportowe są widocznie tak mizerne, że nie tylko wprowadzono wydawanie jedzenia w zakładach i żywności w fabrykach, ale nawet wydano zarządzenie, by zakłady zbrojeniowe same się wystralały o własną bazę żywnościową niedaleko zakładów, mianowicie o ziemie, o ziemię pod uprawę warzyw, o obory dla bydła mlecznego i bydła na ubój.

Tutaj zaczyna się rzecz nierealistyczna. Większa część zakładów została podobno przeniesiona z zachodu na Ural; musi się więc przystąpić do nowych miejsc, do budowy obiektów fabrycznych, domów mieszkalnych i obór, osłagać rekordowe cyfry przy produkcji broni, a oprócz tego, bez dostatecznych maszyn, uprawiać własne pola. Można z zupelnym spokojem wyrazić wątpliwość, czy uda się dość szybko zmniejszyć ten eksperyment w całym zakresie, nawet przy załadowaniu konstantowaniu się ludności było czym. Ale i zaopatrywanie armii jest coraz trudniejsze. Do tej pory była przyzwyczajona do żywienia się tym, czego dostarczała bezpośrednio kraj, a więc była nastawiona na żywienie się rybami, w które zaopatrywano się w najbliższym otoczeniu. Obecnie potrzeba coraz to więcej konserw, a tu brakuje fabryk konserw. Bolszewicy sami się przyznają, że w przemyśle przetworów mięsnych i rybnych wystąpiły się poważne trudności.

Ze specjalnego sprawozdania o gospodarce budowlanej, które przetrzała londyńskie czasopismo „Economist” za „Prawdą”, wynika, jak

trudno o budowę i odbudowę różnych gałęzi przemysłu z powodu braku materiałów budowlanych. Cegielnie i cementownie znajdowały się przeważnie na obszarach zachodnich, które stracono; uruchomienie ich jest uzależnione od istnienia surowca w jakiejś miejscowości. Parła jest obowiązkiem dostarczać materiały budowlane z obszarów, sąsiadujących z nowym punktem przemysłowym. Kolejce są przecięzione i, zgodnie z rozkazem Kaganowicza, pierwszeństwo przewozu mają transporty wojskowe. Rozkaz jest wykonywany bezwzględnie. Jeden z angielskich dziennikarzy musiał spędzić w zimie pięć dni na bieżym torze linii kolejowej Murmański - Moskwa i czekać, dlatego że główna linia była zawałona transportami wojskowymi. Na jednej z linii kolejowych, prowadzących na Syberię, tysiące ludzi żyje w norach ziemnych obok maszyn kolejowych; są to uchodźcy z terenów działań wojennych, których w otwartym polu wyrzucono z wagonów, by uzyskać wagony dla potrzeb frontu.

Przy całym podziwie dla wielkości sowieckiego dawozstwa, „Economist” nie może się zdobyć na przedmówienie wielu ograniczeń, z jakimi musi się liczyć gospodarka sowieńska. „Dalszą okolicznością, powodującą trudności, jest brak sił roboczych”. To jest, pomimo istnienia olbrzymiego rezerwuara ludzkiego w Związku Sowieckim, chyba najbardziej bolesny punkt. Jeśli w Europie Anglii i Ameryce w trakcie wojny można było przerzucić miliony ludzi z przemysłu luksusowego i nieważnych grup fachowych do gospodarki wojennej, to w Związku Sowieckim jest to niemożliwe; nie istnieje bowiem prawie zupełnie przemysł luksusowy a Stalin od wielu

lat wszystko nastawiał na produkcję wojenną. W przemyśle wojennym pracują kobiety i dzieci, a niedawno można było wyjechać, że na Morzu Łódzawym odbywały służbę przybrzeżną statki, których załogi od kapłana do palacza stanowiły tylko kobiety, inteligentni robotnicy w zakładach częściach Związku Sowieckiego padli w wielkich bitwach 1941 r., a większa część fachowców z pułków sowieckiej artylerii, formacji czołgów, obrony przeciwlotniczej, pionierów pracuje dziś w niemieckich fabrykach. Im dłużej trwa wojna, tym większe jest zapotrzebowanie na siły techniczne. Albowiem lepszej broni przeciwnic trzeba się przeciwstawić przy pomocy także lepszej broni. Wołanie o angielską i amerykańską broń uchodzi z coraz to bardziej opróżnianego się arsenału, z co raz to mniejszej liczby fachowców.

Ale nawet wówczas, gdyby się udało szybko rozwinąć zagadnienie sił roboczych, to, jak przyznaje „Economist”, strata terenów stanowiłaby granicę wszelkich wysiłków. „Bez rad żołnierskich z Krzywego Rogu i bez węgla donieckiego jest zdolność wytwórcza rosyjskiego przemysłu większa niż podstawy surowcowe, na jakim się przemysł ten opiera”. Panuje przekonanie, że na jakiś czas wystarczą składy rezerwowe, aczkolwiek trzeba stwierdzić, że punkt kulminacyjny możliwości został już przekroczony, i że potem potężna maszyna wojenna na Wschodzie utknie.

Takie jest zdanie Anglików. Doświadczył ono, że wschodni kolos otrzymał coś we właściwe miejsce.

Schwarz van Berk.
(„D. R.” - skróty).

Obwieszczenie

do rozporządzenia Pana Reichskommissar'a dla Kraju Wschodniego z dnia 2.VII.1942 w sprawie obowiązku meldowania się obywateli i osób bez przynależności państwa w Komisariacie z szty Kraju Wschodniego

Zgłaszanie się osób obowiązanych do meldowania się zgodnie z § 2 i 3 rozporządzenia Pana Reichskommissar'a dla Kraju Wschodniego winno się odbywać w okręgu

Wilna, 24.VIII.1942.

Gebietskommissar
miasta Wilna.

W sprawie pomocy przy produkcji opału

W związku z nowym zarządzeniem o obowiązku pomocy przy żniwach, produkcji opału i w transporcie inspektorat leśny prosi o kierowanie spisów obowiązanych do pomocy przy produkcji opału do siedziby inspektoratu w Wilnie, ul. Moniuszki 21, tel. 1560. Wolne zawody i rzemieślnicy organizują wykonanie tego obowiązku przez swe związki zawodowe, zaś wszyscy inni, nie posiadający organizacji zawodowej zgłaszają się bezpośrednio do inspektoratu.

Przedsiębiorstwa przy sporządzaniu spisów obowiązanych do pomocy muszą utworzyć z nich grupy, wyznaczając w każdej kierownika i mówić się z administracją leśną co do miejsca i warunków pracy. O środki komunikacyjne celem dojazdu i powrotu z miejsca pracy zabiega przedsiębiorstwo we własnym zakresie. Administracja leśna pomaga w miarę możliwości. Jako prawidłowo należy przyjąć, że praca każdej grupy rozpoczyna się w poniedziałek.

Pomocnicy po przybyciu na miejsce pracy zamieszkają u okolicznych rolników, przy czym przy ustalaniu kwater pośredniczy leśniczy. Należy zabrać z sobą pościel i konieczne przedmioty do zamieszkania na miejscu pracy. Pożądane, aby wszyscy pomocnicy zaopatrzyli się w narzędzia (piły i siekiery) we własnym zakresie. Kto przywiezie własne narzędzia, ten otrzyma do wyrobienia zmniejszoną normę.

Zorganizowanego wyżywienia nie będzie, należy więc zabrać z sobą karty żywnościowe. Dodatkowe karty żywnościowe.

Prace inspekcji sanitarnej

W trosce o zdrowie mieszkańców i o podniesienie stanu sanitarnego miasta, Inspekcja sanitarna zarządza okresowe kontrole wszystkich przedsiębiorstw gastronomicznych, hoteli i jadłodajni. Ostatnio dokonana tego rodzaju rewizja ujawniła szereg niedociągłości w dziedzinie sanitarnej. Na kierowników przedsiębiorstw i właścicieli domów prywatnych sporządzono szereg protokołów karnych.

Należy zaznaczyć, że prace Komisji sanitarnej przede wszystkim dotyczą przedsiębiorstw prywatnych.

nościowe pomocnicy otrzymują na miejscu. Na czas potrzebny na zorganizowanie dostawy artykułów spożywczych z okolicznych sklepów (około 4-5 dni) należy zabrać z sobą żywność z domu. Zaświadczenia o wykonaniu obowiązku pomocy wydają leśniczowie. Szczegółowych informacji udziela inspektorat, względnie nadleśniczowie terenowi.

Administracja leśna dąży do wszelkich starań, aby pomocnikom umożliwić dobre odżywianie i znośny pobyt w miejscu pracy. W tym celu wydano zarządzenie, aby wszystkie wydziały apropracyjne zostały zobowiązane do dostarczania odpowiedniej ilości potrzebnych towarów, umożliwienia pomocnikom ich nabywania, zaopatrując ich w pierwszy rządzie. Rozdawnictwo kart żywnościowych dodatkowych zostało powierzone nadleśniczom.

— LIKWIDACJA ARTELOW DOBIEGA KONCA. Została już ogłoszona likwidacja prawie wszystkich arteli w Wilnie. Wobec niesłuchania zagmatwanej księgowości bolszewickiej, nie wszyscy członkowie otrzymali pokwitowania na wniesione do artelów narzędzia i inne przedmioty, podlegające obciążeniu zwrotowi. Z tej racji likwidacja niektórych artelów natrafiła na znaczne trudności, ponieważ trzeba przeprowadzić żmudne dochodzenie celem ustalenia stanu faktycznego przed założeniem artelu. Mimo tej zwłoki likwidacja wielu artelów posuwa się naprzód, mimo że te artiele nie przerwały swej pracy. Prawdopodobnie już późną jesienią wszystkie artiele będą zlikwidowane.

Triumfują wciąż pałki z ołowiem

Lord Linlithgow odrzuca list Gandhiego

SZTOKHOLM. Według doniesień z Indii, Gandhi wystosował z więzienia pismo do wicekróla brytyjskiego, lorda Linlithgow, w którym ponownie była przedstawiona polityka Kongresu. Wicekról odpowiedział, że nie może uznać argumentów Gandhiego.

Reuter donosi z Bombaju, że córka milionera hinduskiego i właściciela fabryki w Ahmedabadzie, pani Mridulaben została aresztowana w sobotę na podstawie prawa „obrony Indii”.

Z Cuffack powiadomiono, że tam również aresztowano kierownika organizacyjnego ogólnohinduskiej partii socjalistycznej. Według doniesienia agencji informacyjnej północno-amerykańskiej, Brytyjczycy zakazali wydawania w Indiach gazety Gandhiego wobec drukowania w niej „zbyt agitacyjnych artykułów, popierających ruch nieposłuszeństwa cywilnego”.

W pobliżu Shahabadu, o 60 mil na północno-wschód od Lucknow policja brytyjska aresztowała przywódce nacjonalistów Sahihiego i jego asystenta. Obydaj działacze ukrywali się w górach pod Shahabadem razem z pewną liczbą swych zwolenników.

BANGKOK. „Bangkok Times” pisze w chwarkowym swym artykule wstępnym, że panem sytuacji w Indiach jest broń, stosowana względem bezbronnej ludności, dążącej do wolności, dawno już obiecaną przez jej ciemiężców. Maszy hinduskie, ciemiężone od szeregu lat, straciły wreszcie cierpliwość. Anglia corocznie ciągnęła

SZANGHAI. Zastępca rzecznika armii japońskiej oświadczył, że Dieppe stanowi czyn szaleńcy człowieka cierpiącego na wysoką gorączkę. Churchill kazał zaatakować poważnemu kontyngentowi wojsk, ażeby pokazać Moskwie, z której polecenia działają, pierwszą próbę lądowania. Zwyczajem angielskim wojska własne zajęły znowu etapy, a do walki wysłano Kanadyjczyków i inne oddziały.

z Indii znaczne zyski, a poza tym armia hinduska była ważnym oparciem dla Brytanii. Obecnie Anglia zaczyna tracić jedno i drugie. Uświadomienie narodowe, uśpione w Indiach od tylu lat, teraz się obudziło i Indowie utworzyli zwarty front pod hasłem „wolność albo śmierć”. Gotowi są oni umrzeć za niezawisłość swej ojczyzny”. Dziś Indie powstają przeciwko tyranom, których zniszczenie oznacza początek wolności

z dobrobytu narodów azjatyckich.

AMSTERDAM. (DNB). Brytyjska służba prasowa donosi w komunikacie z Bombaju o nowych krwawych rozruchach w prezydenturze Madras. Oficjalny komunikat brytyjski głosi, że między ludnością hinduską, manifestującą na rzecz partii Kongresu w Akividu, w zachodnim okręgu Godavani, a policją brytyjską doszło do gwałtownego starcia, przy czym tłumowi udało się uwolnić więźniów z wię-

zienia, które podpalono, oraz zająć biura rządowe. Podobne komunikaty nadeszły z Tiruvandani. W Palacote zdemolowano składy towarów wartości 100000 rupii. W Bhimavarani policja strzelała do tłumu demonstrantów. Z Cawnpur donoszą o pierwszym wypadku zastosowania chłosty według nowych przepisów. Winny został z powodu „uszkodzenia mienia rządowego” skazany na 20 kijów i dwa lata ciężkiego więzienia.

TOKIO. Amerykańskie siły morskie próbowały wylądować na jednej z najbardziej na północ wysuniętych wysp archipelagu Gilberta. Udało się im wysadzić na ląd około 200 żołnierzy, którzy jednak zostali odrzuceni i zniszczeni przez wojska japońskie. Próba lądowania spełniła całkowicie na niczym.

Wszystkim, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi naszemu ukochanemu ojcu

JÓZEFOWI GRUSZNICOWI

zmarłemu dnia 16.VIII.42 r., a w szczególności Wielebnym księżom: Hieronimowi Olshewskiemu, Józefowi Czerniawskiemu, Mieczysławowi Łapińskiemu oraz Józefowi Stefanowiczowi, jako też Przyjaciółom i Kolegom zmarłego oraz najbliższym sąsiadom składamy tą drogą serdeczne podziękowanie

Żona, Córki, Synowie, Synowa, Zięć i Wnuczka.

Brytyjczycy finansują propagandę komunistyczną w Syrii

ANKARA. (DNB). Wspierany finansowo przez brytyjskie urzędy propagandy w Syrii, generał sekretarz syryjskiej partii komunistycznej, Habib Bakdash wydał w języku arabskim książkę pod tytu-

łem „Mowy, czyny i życie wielkiego Stalina”. Książkę tę w masowych wydaniach kolportuje się przy pomocy urzędów brytyjskiej propagandy w Syrii i w innych państwach arabskich.

były Włzyciel Szkół Zawodowych Wileńskiego K. O. S.

Opatrzony św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach zasnął w Panu dnia 23 sierpnia 1942 r. w wieku lat 61.

Eksportacja zwłok z domu żałoby przy ul. Witebskiej Nr. 11 na cmentarz Rossa odbędzie się dn. 25 sierpnia 1942 r. o g. 17. O czym zawiadamiają pogrzebni w smutku

Córki, Syn, Synowa i Wnuczki.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi naszemu ukochanemu ojcu

JÓZEFOWI GRUSZNICOWI

zmarłemu dnia 16.VIII.42 r., a w szczególności Wielebnym księżom: Hieronimowi Olshewskiemu, Józefowi Czerniawskiemu, Mieczysławowi Łapińskiemu oraz Józefowi Stefanowiczowi, jako też Przyjaciółom i Kolegom zmarłego oraz najbliższym sąsiadom składamy tą drogą serdeczne podziękowanie

Żona, Córki, Synowie, Synowa, Zięć i Wnuczka.

Wszystkim, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi naszemu ukochanemu ojcu

JÓZEFOWI GRUSZNICOWI

były Włzyciel Szkół Zawodowych Wileńskiego K. O. S.

Opatrzony św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach zasnął w Panu dnia 23 sierpnia 1942 r. w wieku lat 61.

Eksportacja zwłok z domu żałoby przy ul. Witebskiej Nr. 11 na cmentarz Rossa odbędzie się dn. 25 sierpnia 1942 r. o g. 17. O czym zawiadamiają pogrzebni w smutku

Córki, Syn, Synowa i Wnuczki.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi naszemu ukochanemu ojcu

JÓZEFOWI GRUSZNICOWI

zmarłemu dnia 16.VIII.42 r., a w szczególności Wielebnym księżom: Hieronimowi Olshewskiemu, Józefowi Czerniawskiemu, Mieczysławowi Łapińskiemu oraz Józefowi Stefanowiczowi, jako też Przyjaciółom i Kolegom zmarłego oraz najbliższym sąsiadom składamy tą drogą serdeczne podziękowanie

Żona, Córki, Synowie, Synowa, Zięć i Wnuczka.

Mieczysław Kulikowski

po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dnia 22 sierpnia 1942 r. w wieku lat 73.

Eksportacja ze szpitala przy Alei Róż odbędzie się na cmentarz św. Piotra i Pawła dnia 25 sierpnia r.b. o godz. 16-ej. O czym zawiadamiają pogrzebni w głębokim smutku

Żona, Pasiernica i Braterstwo.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci

Bronisława Wróblewskiego

Profesora U. S. B.

odbędzie się Nabożeństwo Żałobne w kościele św. Jana w dniu 26 b. m. o godz. 9-ej, o czym zawiadamiają Żona i Synowie.

Wiadomości z dnia

25

WTOREK

Ludwika

Wschód słońca 5.10
Zachód słońca 19.30

— UKOŃCZENIE ROZDAWANIA KART ŻYWNOŚCIOWYCH. W sobotę zostało zakończone rozdawanie kart żywnościowych na wrzesień, które w tym miesiącu odbyło się w zadawalającym porządku. Tylko nieliczne odsetki mieszkańców miasta nie zgłosiły się w dniach wyznaczonych.

Mimo zakończenia rozdawania punktów rozdzielcze nie będą mogły od razu wznowić swej pracy. W dn.

24 i 25 sierpnia będzie odbywało się porządkowanie akt i rozrachunek z tymi urzędami i przedsiębiorcami, które wydawały karty swym pracownikom we własnym zakresie. Punkty wznowią swe normalne czynności, t. j. wydawanie zezwoleń na zakup obuwia i odzież dopiero w środę 26 b. m.

— KURSY JĘZYKA NIEMIECKIEGO. Staraniem związków zawodowych zostały 15 b. m. uruchomione kursy języka niemieckiego w Świrze.

Z dniem 1 września będą uruchomione podobne kursy w Osmianach. Kursy są zorganizowane dla pracowników instytucji samorządowych.

gospodarczych; przewidziane jest jednak przyjmowanie w miarę wolnych miejsc także osób postronnych.

— NORMA DOSTAWY TYTONIU. Jak się dowiadujemy, wszyscy hodowcy tytoniu obowiązani są dostarczyć po 20 gr. suchego tytoniu od każdego wyhodowanego krzewu.

Nie dotyczy to plantatorów tytoniu, którzy zawarli umowę o hodowlę i dostawę tytoniu na warunkach określonych z powiatowymi władzami rolnymi.

— OGRANICZENIE DZIAŁALNOŚCI LECZNICY WETERYNARYJNEJ. Z powodu robót leśnych miejscowa lecznica weterynaryjna będzie

wieczorami nieczynna. Ambulatoryjne leczenie będzie dokonywane tylko w wypadkach szczególnie poważnych. Ograniczenie działalności leczniczej weterynaryjnej potrwa 2-3 tygodnie.

— PRZEDŁUŻENIE WAŻNOŚCI I-go KUPONU NA PAPIEROSY. Urząd dostaw i zaopatrywania w obywatelstwo z dnia 15 sierpnia przedłużył ważność kuponów „M. Tab. 1” i „K. Tab. 1” kart na papierosy i tytoń do dnia 31 sierpnia b. r. Kto więc jeszcze nie skorzystał z tego kuponu, musi z tym się pośpieszyć.

— ZAPOMOGI SAMOPOMOCY NA PROWINCJI. Zapomogi samopomocowe dla osób zamieszkujących na prowincji są wypłacane za pośrednictwem urzędów gminnych.

Wójt sporządza spis osób potrzebujących zapomóg i po zakwalifikowaniu pobjętnym przesyła je do powiatowego komitetu samopomocy, który je kwalifikuje i zatwierdza w porozumieniu z urzędem zaopatrzenia społecznego. Urząd zaopatrzenia następnie spisy te zwraca wójtowi, z załączeniem odpowiedniej sumy na dokonanie wypłat.

— NAWIGACJA NA WILNIE. W r. b. nawigacja na Wilnie pomyślnie przebiega. Wójtowi, stanowiącemu wobec braku autobusów wielkie udogodnienie dla mieszkańców łamtych okolic jest utrzymywana przez dwa statki, obszerne i wygodne, opalone drzewem. Wprawdzie nie, które osoby skarżą się na zbyt małą ilość statków, lecz ta ilość wobec spowodowanych przez wojnę

trudności opałowych, jest zupełnie wystarczająca. W miarę istniejących możliwości dyrekcja dróg wodnych będzie starała się o uruchomienie statków dodatkowych.

Statki odchodzą z przystani przy ul. Kościuszki o godz. 9, 12, 16 i 19.20. Nawigacja na Wilnie będzie utrzymana tak długo, jak na to zezwoli warunki atmosferyczne.

— POŻAR W FABRYCE CUKIERKÓW „SALDANIS”. 19 b. m. z nieustalonych na razie przyczyn powstał pożar w wileńskiej fabryce cukerków „Saldanis”. (Zawalna 58). Dzięki szybkiej interwencji straży ogniowej pożar ugaszono w zarodku. Większych szkód nie było.

KINA

Soldatentheater II

Premiera!

Światowej sławy Maria Cebotari w potężnym filmie
„Premiera Madame Butterfly”
Początek seansów o godz. 17 i 19.

„CASINO”
Na ogólne życzenie drugi tydzień!
Arcywesola komedia

„Weseli Włóczędzy”
Mady Rahl, Rudi Godden
Początek seansów o godz. 17.00—19.00.

„ADRIA”
Drugi tydzień!
Pełna humoru komedia

„DZIEWCZYNA z wczorajszej nocy”
Willy Fritsch, Gusti Huber.
Początek seansów o godz. 17.00—19.00.

„MUZA”
Na guarduko 8, tel. 6-62
Sensacyjny film

„W ostatniej minucie”
Elga Brink, Walter Steinbeck.
Początek seansów o godz. 17.00—19.00.

„AUSZRA”
Początek seansów o godz. 17.00—19.00.

„Wszystko dla Glorii”
Początek seansów o godz. 17.00—19.00.

„KOLEJOWIE”
Początek seansów o godz. 17.00—19.00.

„Cel w obłokach”
Początek seansów o godz. 17.00—19.00.

Fornieri, trawę morską i obicia na materace kupują.
Trak (Trocka) 6-1. Pracownia mebli, tel. 3-97

Santechniczne i Elektrotechniczne Warsztaty
F-my „STATYBA”
Trak (Trocka) Nr 3, telef. 11-62
WYKONUJĄ: urządzenia i remonty centralnego ogrzewania, instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych.
Instalacje elektryczne, świetlne i motorowe.
NAPRAWIAJĄ: motory, transformatory, wszelkiego rodzaju grzejniki i aparaty elektryczne.
KUPUJĄ: wszelki sprzęt i materiały santechniczne i elektrotechniczne.
Warsztaty czynne od 7—15.30.

Potrzebni robotnicy

do robót leśnych w majątkach: Landwarów, Zatrocze i Waka T. Zapłata częściowo w produktach i opale z dostawą do Wilna. Nieposiadającym pił, siekier i pilników takowe wydaje majątek. Zwolnienia od wyjazdu na pracę do Niemiec. Zgł. w Wilnie, magazyn majątków państwowych ul. Gedimino (d. Mickiewicza) 22 u p. Dr. Magdziaka. Osoby, które zawarły umowę, zgłaszają się do pracy niezwłocznie.
Zapisy przyjmowane są do 28 sierpnia b. r. włącznie.

„SODYBA” Oddział Wileński

Zawiadamia wszystkich, że za dostarczone „SODYBIE” leśne plody oprócz ustalonego wynagrodzenia dawe będzie premium—zezwoleń na kupno towarów w ilości następującej:

za grzyby — soli . . . . . 5% wartości
za ziola lecznicze — soli . . . . . 2% wartości
za ziola herbatnie — cukierków . . . . . 6% wartości

Jako surogaty herbatnie skupowane są liście jadalnych jagód: jeżyn, malin, porzeczki i czarnych porzeczek.

FIRMA „Radio-Elektrotechnika”

WILNO, Vokečių (Niemiecka) 16.
Kupuje stare PŁYTY PATEFONOWE lub zamienia na nowe. Płaci dobre ceny! Tamże do nabycia materiały fotograficzne.

Kupię zbiory znaczków

austrjackich, sowieckich, litewskich, polskich oraz sowieckich przedrukowych.
PŁACĘ WYSOKIE CENY.
Wilno, Jokubo Jasinskio (J. Jasinskio) 16—3, wejście z ul. Pakalnės (Podgórze), frontowe wejście, I-sze piętro, godz. 14.30—15.30 i od godz. 19.

Dom Komisowy

Vokietų (Niemiecka) 33
Przyjmuje do komisowej sprzedaży kilimy, radio aparaty, foto-aparaty, zegarki i inne rzeczy.
Potrzebny perski dywan.

Matrymonialne

Agromom pozna ziemiankę w celu matrymonialnym. Oferty do Adm. „Gonia” pod „Agromom”.
208—3

Który z panów nawiąże korespondencję z panną młodą, sympatyczną, brunetką w celu nawiązania towarzyskiego. Niezależnie listy kierować do Adm. „Gonia” pod „Serce”.
431

Urzednik lat 28 na posadzie państw. z średnim wykształceniem, nie bledny, o dobrym charakterze, pozna Panie o miłej powierzchowności z dobrym charakterem do lat 24, blondynkę czy brunetkę. Oferty składaj do Adm. „Gonia” pod „Dobroć”. Pożądane fotografie, zwrot i dyskretna zapewniona.
405

Opony rowerowe

różnego rozmiaru kupię
ZAKŁAD elektro-mechaniczny
ROMUALDA LOSKOTA
Vilniaus (d. Wileńska) 22 róg Gdańskiej.

Potrzebni robotnicy

do robót leśnych w majątkach: Landwarów, Zatrocze i Waka T. Zapłata częściowo w produktach i opale z dostawą do Wilna. Nieposiadającym pił, siekier i pilników takowe wydaje majątek. Zwolnienia od wyjazdu na pracę do Niemiec. Zgł. w Wilnie, magazyn majątków państwowych ul. Gedimino (d. Mickiewicza) 22 u p. Dr. Magdziaka. Osoby, które zawarły umowę, zgłaszają się do pracy niezwłocznie.
Zapisy przyjmowane są do 28 sierpnia b. r. włącznie.

PRACA

Buchalter znający język niemiecki i trochę litewski poszukuje pracy w instytucji państwowej w charakterze buchaltera, kasjera lub korespondenta. Oferty składaj w administracji „Gonia Codziennego” pod „Buchalter”.
418

Potrzebna natychmiast do prowadzenia gospodarstwa domowego osoba, mówiąca po niemiecku, przy niemieckiej rodzinie, w majątku 3 km. od Kowna. Zgłoszenia proszę kierować do Administracji „Gonia” pod Nr. 318.
318—1

Potrzebna uczciwa pomocnica do kuchni w kawalerii. Zgłoszenia: Vilniaus (Wileńska) 23, „Mała Kawiarnia”, do godz. 18.
301

Pomocnica do gospodarstwa rolnego, potrzebna. Subačius (Subocz) 101 od g. 15.
281

Przyjmę pracę w charakterze opiekunki lub nauczycielki do dzieł w wieku szkoły powszechnej. Oferty do Adm. „Gonia” pod „400”.
400

Potrzebna kobieta do dwuletniego dziecka. Zgłaszaj się Vilniaus (Wileńska) 10, sklep kosmetyczny.
425

LOKALE

Pani w dobrym stanowisku poszukuje umeblowanego pokoju z wygodami, możliwie w centrum miasta. Cena odpowiednia. Oferty do Adm. „Gonia” pod „B. pilne”.
433

Odstąpię mieszkanie 4 pokojowe z wygodami, ciepłe o powierzchni 70 m², z warunkiem oddzielenia części umiarkowanej. Oferty do Adm. „Gonia” pod „ul. Teatralna”.
438—1

Zamienię 3 pokoje z kuchnią z wszelkimi wygodami (60 m²) przy ul. Tyzenhauzowa (Tyzenhauzowska) na 1-2 małe pokoje z kuchnią i elektrycznością w okolicy Zarzecza. Zwierzęta lub kalwary (Kalwaryjskiej). Oferty do Adm. „Gonia” pod „A. S.”.
397

Wszelkie naprawy u klienta

światła, dzwonków, radio-aparatów skutecznie
WIKTOR JASUNAS
Aušros Vartų (Ostrobramska) 20.

RÓŻNE

AA) Podania, tłumaczenia niemieckie i litewskie. Vilniaus (Wileńska) 28-3 (wejście z frontu w fotografa)

A) Stefan Arthur Mauer. — Biuro poddać do wladz niemieckich. Jurgio (z. Św. Jerski) 4-5. Czynne od 8-18.

B) Niedolętni staruszkowie proszą usilnie dobrać ludzi o trochę żywności. Zwiżdzy (Zwiżdzy Góra) 7-1, Zebrowska 6—

Dnia 23.VIII zostały zgubione dokumenty w czarnym portfelu na trasie Niemcezyń—Wilno: dowód osobisty litewski na nazwisko Ksaweranta Pawłowicza, oraz taki sam dokument na nazwisko Elzbiety Płotkiewicz. Bescheinigung z fotografią wydaną przez H. K. P., zaświadczenie z pracy, pozwolenie na kupno pantofli na nazwisko Nakludy Janiny, oraz wiele innych dokumentów. Uzcieranie znaleźć uprasza się o zwrot pod adresem: Trimitų (Ziebracka) 15-3.
412—1

P. Anna, która mieszkała w roku 1940 przy Lydos (zaul. Lidzima) 9 m. 3, proszona jest o zgłoszenie się pod adresem: Šventikų (d. Popowaka) 28-6 m. 1, Budrikowa, godz. 18—20.
410

Pediceur, wrośnięcie paznokci. Manicure. Damaševičius (Gimnazjalna) 6—23.
447

Staruska, chora, prosi litościwych ludzi o trochę pieniędzy na lekarstwo. Ofiary do Adm. „Gonia” pod „Chora Staruska”.
415

Zgubiono różniczkę koło Katedry w dniu 23 b. m. czarny z kryszem, uprasza zwrot z wynagrodzeniem. Vilniaus (Wileńska) 20—9.
426

Zgubiono książeczkę na drzewo 24.02.24 wydaną na nazwisko Stefana Sibilaka — uciekająca się.
369

Zgubiono dowód osob. 487 wydany na nazwisko Konkel Felicio — uciekająca się.
327

Zgubiono dokumenty z portfelem: dowód osobisty, litewski zaświadczenie pracy, świadectwo o krawieckim na nazwisko Różańskiego Waleriana. Uzcieranie znaleźć uprasza się o zwrot pod adresem: Panerų (Ponarska) 46—7.
405

Zgubiono w piątek na ul. Krakowskiej (Krakowska) szare spodnie. Uzcieranie znaleźć proszę o zwrot pod adresem: Krokuvos (Krakowska) 55—1.
403

Zgubiono dowód tymczasowy niemiecko-litewski w „Rucie” przy ul. Lejkylos (Ludwisarska) 4/6—7.
396

Zgubiono portfel z pieniędźmi i dokumentami: dowód osobisty, legitymacja z Artyściem na nazwisko Juliusa Mufelisa. Uzcieranie znaleźć uprasza się o zwrot z wynagrodzeniem: Savičiaus (Sawicz) 8—7.
403

Chiromantka

wróży z kart i linii ręki.
Antakalnio (Antokolska) 18—13, od godziny 14-tej.

Kupno-sprzedaż

Książek i tygodników różnej treści we wszystkich językach. Tygodnik Ilustrowany, Światowid, As, Kino, Na szerokiej drodze, i inne. D. cetero roczniki i inne. D. cetero. Dominikų (Dominikańska) 17. Antykwariat Halina Jacyna Karas.

Dobry kupiec

OGŁASZA SIĘ
w „Gonia Codziennym”

Nauka i wychowanie

Lekcja prywatna pisanie na maszynie. Gedimino (d. Mickiewicza) 4—12.
415

Rutynowana nauzytelka o dzieła lekcji gry na fortepianie początkującym i zaawansowanym. Wiadomość Uzpulo (Zarzecze) 18—3.
413

Kupno i Sprzedaż

Do sprzedania 2 szafy, gitara, buty z cholewami Nr. 28, szachy i inne drobne rzeczy. Pijonierų (Pionierska) 5-1.
352—0

Kupię zegarek złoty na rękę dobrej firmy oraz piasek na dzwonyk 14 15 zimowy Św. Jokubo 14 — 4 (Św. Jakubka).
434

Kupię rower damski w dobrym stanie. Oferty z podaniem ceny do Adm. „Gonia” pod „222”.
402

Kupię konia roboczego. Mieszkała Halbera Gedimino (d. Mickiewicza) 9, porozumieć się od 12 do 18.
399

Pokój jadalny orzech indyjski artystyczny, roboty RM. 2500, biurko, szafki, krzesła, obraz olejny od 200 RM. sprzedam. Sierakauskio (Sierakowskiego) 24 b. 6 (3 piętro).
411

Sprzedam toaletę 2. Kalvarių (Kalwaryjska) 2 — 14.
398

Sprzedam pantofle atlasowe ozdobne i sandały białe Nr. 34 lub zamienię na 35. Clarijono (d. Zakretowa) 30-d.
405

Sprzedam 100 RM. na statek, kolierz opasowy 100 RM. kaptur do roweru, oraz spodnie wylizowe. Kaitenau (Inspektorska) 12 — 2.
417

Sprzedam wózek dziecięcy sportowy w dobrym stanie. Didžioji (Wielka) 17 — 9, od godz. 10 — 11.
443

Sprzedam 100 RM. żelazne z szafką i materacem i także 100 RM. żelazne z szafką i materacem. 14-17 Universiteto (d. Uniwersytecka) 2 — 2.
370

Potrzebni robotnicy

do prac przy naprawie gospodarstw stawowych w majątkach państwowych. O warunkach dowiedzieć się: Landbawirtschafts-Gesellschaft Ostland m. b. H. Nebenstelle Wilna Fischeralabteilung ul. Gedimino (d. Mickiewicza) 22-9. Za część zarobionych pieniędzy robotnicy mogą zakupić produkty żywnościowe po cenach urzędowych.

Kalosz

głębokie kupię na wojłoki. Gedimino (d. Mickiewicza) 4—12.
379

Drewniki

Największy wybór. Najtańsze ceny. Didžioji (Wielka) 46.

LEKARZE

Dr. med. Kazimierz Bieliński
Choroby skórne i weneryczne. Zygiminto (Zygimontowski) 12-1. Przyjmuje od 14-16 i od 18-20.

Dr. med. Gustaw Markiewicz
Choroby skórne i weneryczne. Gedimino (d. Mickiewicza) 4-1. Od godz. 8-12 i od 18-20.

Dr. med. St. Czepulis
Chirurg-stomatolog. Choroby jamy ustnej, szereg działań i wszelkie powiktania zębów. Przyjmuje od 7-9 i od 16-18. Gedimino (d. Mickiewicza) 15-6.

Dr. K. Sokolowski
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 2.30-3.30 i od 5-7 wiecz. Vilniaus (Wileńska) 30—14.

Dr. med. Kazimierz Lukiewicz
Specj. Choroby skórne i weneryczne. Vilniaus (Wileńska) 28 m. 2. Przyjmuje od 4-6.

Dr. med. Wiktor Pleskow
Choroby nerwowe i wewnętrzne. Przeprowadził się do Uost. (Portowa) Nr 3 m. 2. Ordynuje od 12-14 16-18.

Dr. J. Olszewski.
Choroby nerwowe. Gabinet fizykoterapeutyczny (Rentgen, krótkofalowa diatermia, elektroterapia). Wallstr. (Zawalna) 22-3. Godz. przyjęć od 10 — 18.

Dr. Aleksander Pliewski
Choroby wewnętrzne. Pilies (Zamkowa) 12-5. Ordynuje 15-18.

Gabinet rentgenowski
Dr. med. A. Smigelska
Pilies (Zamkowa) 8-9. Od 6-12 i 18-20.

Dr. med. Janina Jurczakowa
Choroby skórne, weneryczne, kobiece — znówiła przyjęcia. Jogailos (Jagiellońska) 16-6. Przyjmuje od godz. 17-19.

AKUSZKI

Marja Brzezina
Lubarto (d. Grodzka) 27—1. Zwierzyńca.

J. Korcowa
Ojandą (Holenderska) 4-1.

Marja Laknerowa
przyjmuje od 9 rano do 7 w Jasinskio (Jasinskio) 7-5.

W. Smialowska
Pilies (Zamkowa) 26—6.

Zankowicz - Ostrowska
z wieloletnią Praktyką. Wilno, Savičiaus, (Sawicz) 8-1.